

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A fekete és zöld szászok.

Brassó, ápril 8.

A magyar óvodákban a többiek között van egy igen jellemző szép játékok. Körbe állanak a kisderek, megfogva egymásnak kezeit. A kör közepében áll két gyermek. Az óvónéni beköti keszkenővel az egyiknek szeméit úgy, hogy egyáltalán ne láthasson semmit. A másik fiú szabadon sétál a körben. Most aztán a bekötött szemű elkiáltja magát: „Hol vagy Jancsi?” Jancsi oda kiáltja: „Itt vagyok!” Erre a bekötött szemű tiéptegopog a hang után és ismét kiáltja: „Hol vagy Jancsi!” Jancsi nagy kényelmesen visszakiáltja: „Itt vagyok!” Így folytatják jó darabig és igen természetesen, hogy a bekötött szemű csak úgy bírja megcsipni Jancsit, ha ezt vagy egy csintalan gyerek oda löki a bekötött szeműnek karjaiba, a mikor aztán van sivalkodás, hogy a vak megkapta a nem vakot.

De mi köze ennek a játéknak a mi helyzetünkhez? Nagyon is van. Mi brassói magyarok vagyunk, mióta a a szászok fekete és zöld pártja osztottak, a bekötött szemű gyermek. Elkiáltjuk minden héten háromszor: Hol vagy Hentzi, hol vagy Michal? Hol vagy fekete, hol vagy zöld-párt? Ezek azonban nem kiáltják vissza: „Itt vagyok!” Nem bizony! Mi magyarok úgy állunk ma itt, hogy nem kellünk sem Hentzinek, sem Michalnak. Ők elvégzik a maguk dolgát. Van mindenik pártnak napilapja. Ha jónak látják útik egymást, ha nem látják jónak, elsuhanak egymás mellett, de ránk ugyan nem hederitnek. Kiálthatjuk: Hol vagy Hentzi, hol vagy Michal? Nem hallják. Pedig mi eleget kiáltjuk, de hasztalan fárasztjuk tudónket...

Most üti ki aztán magát a szeg a zsákból, hogy a mi „svit disant” magyar intéző bizottságunk elmulasztotta latba vetni febr. 15-én a magyar szavazó polgárok szavazatát a fekete párt mellett, a mikor aztán nem 6 szavazat lett volna a két dulakodó szász párt között a különbség. Röviden szólva, mi szépen hoppon maradtunk...

Aztán baj az is, hogy a hírlap-irodalom terén sem állunk ott, a hol a szászok és oláhok állanak. A szászoknak van két napilapjuk u. m. a Kronstädter Zeitung és Kronstädter Tageblatt.

Az oláhoknak nemcsak napilapjuk a Gazetta, de még vasárnap is van egy nagy iven megjelenő vasárnapi Gazetájuk, a mely több ezer példányban jelenik meg, s küldetik az ország minden részébe. Ezekkel szemben nekünk van egy egy hetenként háromszor megjelenő lapcskánk, a magyar intéző bizottság rendelkezése alatt. Ennek az intéző bizottságnak pedig az a baja, hogy nincs elnöke, mert a kit megválasztottak, az nem fogadta el. Hogy meddig lesz elnök nélkül az az intéző bizottság, azt nem tudjuk.

A vasárnapi Gazetta legújabb számában egy „irodalmi jelentést pillantottam meg.

Néhai Moldován László 48—49. évi emlékiratát hirdeti 50 krajczárért. Az említett „irodalmi jelentés” így kezdődik:

Ezen czim alatt „1848—49. évi emlékezők” egy füzet jelent meg, a mely a boldogult Moldován László 1848—49-beli legióbeli prefektus emlékeit foglalja magába.

„A Moldován László emlékei hű képét adják azon hős harcoknak, melyet az oláh nép Erdélyben a szászok jobbágyság bilincseinek összetöréseért és a nemzeti szabadságért vívott.” Brr! brr!

A jobbágyságot 1848. június hó elején törölte el a kolozsvári országgyűlés és ime ma azt az új históriát tanuljuk a vasárnapi Gazettából, hogy

a jobbágyság bilincseit Erdélyben az oláh nép hős harcrai törtek össze. Tehát még a volt magyar és szász jobbágyság felszabadítását is az oláh népnek és a legiók prefektjeinek köszönhetjük! Ez aztán valami! Így csinálják, az az egy hamisítják megszemeink láttára a történelmet, és mi nézzük el ezt behunytt szemmel! Deesen voltam 1848. júniusban, midőn néhai Medgyes Lajos ref. pap egy gyönyörű hazafias egyházi beszédben tolmácsolta a jobbágyság felszabadítását. Most, 47 év után azt tanultam a Gazettából, hogy édes apám is, mint volt magyar jobbgy, a p o p o l u r o m a n u - n a k köszönhetette felszabadítását. Hazudik a frate.

X.

Politikai hir.

Orosz készülődések. Magánjellegű orosz forrásból eredő hírek igazolják, hogy az orosz hadügyminiszterium nagy erőfeszítéssel dolgozik, hogy az Amur területén minél nagyobb haderőt összpontosítson. Az önkéntes hajóraj óriási mennyiségű hadi felszerelést és igen sok katonát szállít Vladivosztokba. Hogy emiatt Törökországgal baja ne legyen, a katonákat a hajókon mint kényszermunkára ítélt fegyvereket szállítják. A hadügyminiszterium állítólag úgy intézkedett, hogy a legközelebbi hónapokban 85—90 ezer katonát álljon rendelkezésre az Amur területén.

A hadügyi költségvetés.

A magyar és az osztrák pénzügyminiszterek, mint Bécsből jelentik, három nappal ezelőtt kaptak meg az 1896. évi közös budapesti előirányzatának tervezetét, a mint azt a közös kormány a további tárgyalások alapjául megállapította.

A közös miniszteriumok ezen első előirányzat-tervezetétől a legtöbb, mint rendesen, csak egészen az időre megszavazott keretben mozog. Ellenben a közös hadügyi költségvetésben ismét lényegesebb eltérések vannak. Kriegerhammer hadügyminiszter számos jelentékenyebb kiadási többletet irányozott elő, melyek összege néhány millióval emelné a jövő év katonai terheit.

A tervezetet most a magyar és osztrák kormány, illetve a két pénzügyminiszter tanulmányozza át, hogy minden egyes tételről tájékozva lévén, az ápril 17-én Bécsben kezdődő közös miniszteri értekezleten vélegesen állást foglalhasson a kiadási többletekkel szemben. Bécsi jelentések szerint Plener osztrák pénzügyminiszternek nem igen van kedve a kiadások emelésébe egyezni, mert ezzel az osztrák államháztartás pénzügyi egyensúlyának fenntartását veszélyeztetné.

Hogy a magyar kormány milyen álláspontot foglal el a hadügyminiszter követeléseivel szemben, azt nem tudni. De ha igaz az, hogy osztrák részről súlyt fektetnek a pénzügyi egyensúly zavartalan fenntartására, valószínűleg sikerülni fog Kriegerhammer hadügyminiszter rávenni, hogy követeléseiből engedjen s legalább az egész újonnan felvett kiadási tételekről mondjon le. Az 1896-iki katonai költségvetés a nélkül is mindenesetre nagyobb lesz, mint mennyi az időre megszavaztatott. Ez már az utóbbi években eszközölt reformokból természetesen következik. Egyik-másik intézmény fejlesztése vagy rendszabály keresztültétele úgy is fokozni fogja a szükségletet. A többiek közt folytatni kell a békéltetés emelést, mely már két évvel ezelőtt megkezdődött s a jövő esztendőben ismét néhány további ezredben fog keresztültételezni.

A költségvetésre vonatkozóla egyebiránt a „Neue Freie Presse” egyik budapesti táviratában ma azt jelenti, hogy a közös költségvetés a rendes kereteken fog mozogni. A hadügyminiszterium, mint az utóbbi években szokta, az idén is négy milliónyi többlettel fog előállni. A külügyminiszterium költségvetése is némi csekély többlettel fog tartalmazni, a melyeket új konzulátusok felállítására és egyéb adminisztratív intézkedések tettek szükségessé.

A tapolczai választás.

Tapolca, ápr. 10.

A választás a reggel egész forrongásban hozta a lakosságot.

Mindenfelé nagy a sürgős-forgás; a kávéházak, vendéglők a zsufoklós megtelek. Skublits választási elnök fél nyolcz óraker bejárta a választókra kijelölt helyeket, hogy megtegye utolsó intézkedéseit a rend fenntartására.

Nyolcz óraker az elnök a városháza előtt felszólította a polgárságot, hogy a rendet tartsák fenn, egyuttal félórai időt tűzött ki a jelöltek megnevezésére. Az elnök aztán a választási helyiségben letette az esküt, majd megeskettette a bizottsági tagokat.

A szavazás két küldöttség előtt folyik. Az első bizottság elnöke Skublits Gyula, alelnök Csündes József, jegyző Böry Miklós.

Skublits Gyula ez alkalommal töti be először a választási elnöki tisztet és tekintettel arra, hogy az érdemes ferán a Bach-korszakban meggyőző volt, mindenesetre ügyes akciónak fog bizonyulni a kormánypart részére Kossuth Ferenc ellen.

A második bizottság elnöke Ács Ferenc, alelnök Hertelendy Ferenc (kormányparti főként és antiszemita), jegyző Árvay Lajos.

Fél kilenczór az elnök jelentette, hogy a kormánypart Vörös Lászlót, az ellenzék pedig Kossuth Ferencet ajánlotta jelöltnek és a szavazás megkezdését 9 órára rendelte el.

Az ellenzék bizalmi férfiai: Babó Emil orsz. képvis. és Györfly Géza földbirtokos illetve Olay Lajos orsz. képvis. és Király Gábor földbirtokos, a kormányparti pedig: Kubunyi Géza orsz. képvis. és Radl Gusztáv illetve Gajári Ödön orsz. képvis. és Hoffmann László, Babó Emil időközben visszalépett és helyét Geneszy Albert orsz. képvis. foglalta el.

Tapolca, ápr. 10.

A szavazás két helyiségben folyik. Az egyik helyiség a városháza első emeletén, a második a városháza hátsó traktusában van. Sorshúzás után a Vörös-pártiak szavaztak először, Aranyossy Ferenc tapolczai lakos volt az első szavazó.

Tíz óraker kapott:

Kossuth Ferenc: 29 szavazatot.

Vörös László: 75

Tapolca, ápr. 10.

A választók egy nagyobb tömegben vonulnak fel a városháza előtt.

A városházával szemben egy czigányzenekar folyton muzsikál.

A városban nyugalom uralkodik, de a vidékről több felől verekedésekről érkeznek hírek, így Monostor-Apátiban Palai bírót véresre verték.

A mint Tapolca szavazói elfogynak, Kossuth azonnal többségre jut.

Fél 11-óraker kaptak:

Kossuth Ferenc 58 szavazatot.

Vörös László 154

Tapolca, ápr. 10.

Kossuth Ferenc szavazatai perczeröl-perczre szaporodnak.

Fél 12 óraker kapott:

Kossuth Ferenc 124 szavazatot,

Vörös László 182

Tapolca, ápr. 10.

A szavazás megszaktítás nélkül rendben folyik. 12 óra 30 perczker kapott:

Kossuth Ferenc 232 szavazatot,

Vörös László 234

Most kezd szavazni Balaton-Füred, a melyben több, mint 100 Kossuth-párti szavazat biztos.

Tapolca, ápr. 10.

Kossuth megválasztása feltétlenül bizonyos.

Délután fél 2 óraker kapott:

Kossuth Ferenc 503 szavazatot.

Vörös László 318

Tapolca, ápr. 10.

A választás a legnagyobb rendben folyik. Mindössze csak két letartóztatás történt. Kossuth többsége folyton nő, a győzelem biztos.

A Szeless ügye.

Budapest, április 10.

A budavári merénylet ügyében ma egy lényeges fordulat állt be. A fővárosi rendőrség ugyanis megeléglően a merénylet tettesének kinyomozása körüli sikertelenséget, eltette az eddigi eljárásoknak írásbeli eredményeit az ügyességhez és a lépésről a következő kommunikát bocsátja közre.

„A rendőrség a Szent György téren levő katonai emlékszóbor ellen megkísérelt merénylet ügyében az ide megjejtett nyomozatok iratait, melyek szerint Szeless Adorjánt a btk. 420. §-ba ütköző idegen

vagyron szándékos megrongálásának vétsége miatt feljelenti, a mai nap a budapesti kir. ügyességhez tette át.

A Szeless Adorján hollétének nyomozása iránt a vizsgálatot a rendőrség azonban tovább folytatja.

A Szeless Adorján utáni kutatások oly nyomra vezették a rendőrséget, mely arra mutat, hogy a korábban oly nagy buzgósággal keresett dinamit merénylő már nincs Budapesten. Így Dombóvárt is keresték Szeless, még pedig az „Olvasd,”-nak egy jelenleg ott időző munkatársánál, Pongrácz Bélánál.

Pongrácz Béla ugyanis, kit Szeless egyidejűleg ítéltek el bizonyos számú hónapokra az „Olvasd” című időszaki lap politizálása miatt, ez idő szerint sógoránál, Nyárády Aladár dombóvári plébánosnál tartózkodik családjával együtt. Vasárnap, midőn az egész család a legnagyobbban ebédelt két szál felfegyverzett csendőr jelent meg a bíró kíséretében a plébánián, a hol Pongráczot kihallgatás alá vették, hogy hát hol van Szeless? Persze a meglepetésében szólni is alig tud Pongrácz semmi felvilágosítást nem adhatott, csak annyit mondott hogy valószínűleg a fővárosban tartózkodik, de erre nézve sem tud semmi bizonyosat.

Dr. Takács Zoltán, Szeless ügyvédje, tegnap este elhagyta a fővárost. Daczára ennek, lakását ma is élesen megfigyeltette a rendőrség, melynek Takács elutazásáról — daczára a szigorú felügyeletnek, melyben lakását részesítette, — úgy látszik nincs tudomása. Lehet, hogy Takács elutazásával a Szeless hajszá újabb fordulatot fog venni.

A kínai-japán béketárgyalások.

A japán békefeltételekről mindez ideig nincsenek olyan tudósítások, melyeknek hitelességéhez nem férne kétség. Az utóbbi időben egy pekingi jelentés közölte azokat a feltételeket, a melyek mellett Kína hajlandó volt békét kötni; ezek a következők: Kína beleegyezik, hogy Korea független állam legyen: fizet Japánnak 50 millió taet, — körülbelül 250 millió koronát hadikárpótás fejében; a kínai császár 100 millió korona ajándékot ad az elesett japán tisztnek és katonák hátramaradt családjaiknak; megnyitja néhány kikötőjét az összes nemzetek kereskedelmének; a hadifoglyok kicserélendők; szárazföldi terület átengedéséről a kínai császár ballani sem akar. Ezzel szemben egy tegnapi sang hui tudósítás, a japán békefeltételeket következőleg adja elő: hadikárpótás; Korea függetlensége; Formosa sziget és a lia-tongi félsziget (Mandzsorság) átengedése; Yang-cse-Kiangon a közlekedés szabadsága, egészen Csung-King-Fuig; továbbá a következő vízi utak megnyitása a kereskedő nemzetek hajói részére: a Szien Kiang, Wu-Sunk, Sang-Hai folyók és a Sang-Hai csatorna.

A mint ezekből látható, az állítólagos japán és kínai feltételek között két lényeges eltérés van. Először a kínaiak megtagadják a japánok, ellenben követelik a terület átengedését és valószínűleg meg is kapják Formosa szigetét, és valószínűleg le fognak mondani, mivel ennek elfoglalásába az európai hatalmak úgyis aligha egyeznének bele. Másodszor a kínaiak kikötőjök megnagyítását kínálják, a mint, hogy eddig is léteztek, néhány ilyen szabad kikötő Kínában; a japánok ellenben bizonyos folyókra a szabad közlekedés megengedését követelik.

Ha ezt keresztülvisszik, akkor a japánok háború világtörténelmi jelentőséget fog nyerni, mert az európaiak szabadon közlekedhetnének a mennyei birodalom szívéig, véget ér a kínai elzárkózottság és megkezdődik az alálakulásnak az a proccessusa, a melynek következményei kiszámíthatatlanok.

Árvizek az országban.

A mi előrelátható volt, ma bekövetkezett. A Tisza, ez a minden szabályozás daczára is rakonezatlan folyó már ma is rengetek területet öntött el, s még újabb és újabb vészhiereket várhatunk.

A Duna egész Gombosig apad, de a rendkívül magas vízállás veszélyével fenyegeti az egész vidéket Fajstól Zimonyig.

A Dráva alsó része, s a Száva Bródtól kezdve még mindig árad.

A Tiszának évek óta nem volt oly magas vízállása, mint most van Tokajtól kezdve egész hosszában. Tokajnál 815, Fürednél 712, Szolnoknál 778, Csongrádnál 829, Szegednél 864, Törökbecsénél 714 czm. a vízállás.

A Kettős-Körös, a Maros, Temes és a Béga alsó része még mindig árad.

Az elmúlt éjjeli nagy szél és vihar az összes védvonalakat erősen megtámadta, eddig azonban a rendszeres ármentesítő társulatok töltéseit megvédni sikerült, a magánöblözeteket képező 4—4000 holdas gyallai-nagyréti sziget és a török-becei uradalmi nagyréti

töltései átszakadtak, mi által rövid időre helyi vízszinapadás állott elő.

A vízrajzi osztály ma kiadott hivatalos jelentése szerint a helyzet Szegednél és a Szeged alatti Tisza mentén súlyosbodott, miután a Marosnak Aradnál újabb áradása jelentékeny s mivel Csongrádnál a Körösök apadása aránylag kevés hatással van: ennél fogva a szegedi vízállásnak mintegy 890 cm.-en felül való emelkedése várható. Súlyosbodott a helyzet általában ezt a 2 napos esőzés okozta újabb föláradások folytán, a melyekből eredő változások mértéke ma még meg nem ítéltető, de különösen figyelemzteti a Duna mentén, Szankamén alatt fekvő érdekeltségeket arra, hogy a Dunának a Tisza rendkívül árvízével és a még ujjolag áradó Száva árvízével összefutálkozása az eddig ismert maximális vízállásokat jelentékenyen meghaladó vízszintet fog okozni.

Mai értesüléseink a következők:

Budapest, ápr. 9.

A földművelésügyi miniszter Pap Géza országgyűlési képviselőt a nagy becskereki, Urbán Iván földbirtokost pedig a törökbecsei ármentesítő társulathoz az árvízvédekezés idejére intéző miniszteri biztosoknak nevezte ki.

Szeged, ápr. 9.

A veszély Szeged alatt imminens. A körtöltést nemcsak erősíteni, hanem magasztani kell, mert koronájából alig áll ki egy arasznyi. A tengerre vált Tisza tetején szélvihar dühög. A rakpart lejáróit ma kora reggel befalazták, a felső rakpart magasztását pedig reggel megkezdtek.

Az egész vidéken kétségbeesett küzdelem folyik az ár ellen.

A délvídeken a nép, úgy látszik, kifáradt a küzdelemben s elfáradt, csak az isten segédelmében bizik. Erre mutat, hogy a szegedi csendőrkertületi parancsnokság a délvídek őrök embereit sürgősen a fenyegetett helyekre rendelte s tegnap harmincz altisztet küldött Szegedről Perlákra és Kanizsára.

A 87-ik gyalogezrednek az éjjeli riadót fújtak; két század sürgősen Csongrádra utazott, a hol szintén nagy a veszély.

A Pallavicini birtok óriás vonalán teljes a védekezés. Legnagyobb veszélyben Tömörkény pusztaközség van, melynek lakóit Szegedre érkezett hírek szerint már a hurcolkodásra is felszólították.

Ma hajnalban a gróf Szapáry Géza tulajdonát képező torontálmezei gyallai rétre, közvetlen Szeged alatt, betört az ár, s lassan elnyeli a réti magaslatait.

Ez a térfoglalás egy kevés apadást eredményezett: hét centiméternyit. Ennek a kevesnek is örülni tudnánk, ha nem tudnók, hogy ez csak addig tart, míg a gyallai réti öble megtelik a természetes magaslatok partjainál, miután vagy négyezer hold kitűnő minőségű földet beterített, megáll a víz. Holnapra, sajnos, előre látható, hogy már újra árad.

A városban a hangulat nyomott. Az emberek késő éjjeli, hajnalig kiann vannak a nyilvános helyeken, de minden vídmáság nélkül. A czigány sehol sem játszik.

Anyásról, hol tegnap átszivárgás történt, ismét nyugtalanító hírek érkeznek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése.

Oroszfai Mikó Árpád főispán elnökle alatt, a bizottsági tagok élénk részvéte mellett tartotta meg folyó hó 6-án Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága rendes ülését.

A magas színvonalon álló elnöki megnyitót után Ugron János alispán jelentése következett. A jelentés felolvasásától, miután az 51 nyomtatott oldalra terjedő füzetben közösen forgott, a közgyűlés elállott.

Egyhangulag fogadták el Ugron István ár. elnök jelentését.

Főjegyzőre Jakab Gyula egyhangulag megválasztották, ki nyomban leteré az esküt a közgyűlés színe előtt.

Igen érdekes volt a közgyűlés eleje, midőn tevékeny főispánunknak, ki eddigi kormányzása alatt is oly hasznos tevékenységet fejtett ki a megye és város érdekében, egyhangulag köszönetet és bizalmat szavazott meg a közgyűlés.

A tárgysorozat összes tárgyai egyhangulag hozott határozattal tárgyalattak le.

E közgyűlés volt az utolsó a régi rok-kant székház nagytérben. Még e hó folyamán hozzákezdenek az új és a modern igényeknek megfelelő székház építéséhez s a város egy gyönyörű épülettel gazdagodik.

Közgyűlés végeztével a bizottsági tagok nagyrésze s a közgyűlés előadó tisztviselői a város intelligenciájából többen hivatalosak voltak a főispán által adott fényes bankettre.

r. l.

Gróf Széchenyi István emlékezete.

(Folytatás.)

Gróf Széchenyi István 1791. Szept. 21-én született Bécsben.

Atyja, gróf Széchenyi Ferenc volt; magas műveltségű, s valódi honszeretettel áthatott férfi, ki a nemzeti muzeumot alapította. Anyja, gróf Festetics Julianna, nővére gróf Festetics Györgynek, a Georgicon alapítójának, egy fenkölt lelkű, s gondos családanya. Szülőinek jeles tehetségei, hazaszeretők, áldozatkészégük szellemi örökségképpen átszállott fiokra. Széchenyi gondteljes nevelésben részesült. Katonai pályára lépett s már 1809-ben a német főlkölő se regnél találjuk, a honnan csakhamar átlépett a rendes katonasághoz, a huszársághoz s 1815-ig a francziák ellen folytatott háboruk majdnem mindenikében részt vett s személyes bátorságának többször adta tanujelét s kitüntetésekben is részesült. A franczia háború lezajlása után, mint huszárkapitány magányba vonult. Egy író szerint „Csendes magányban fejték a talentum, s világi zajban a jellem.“ Széchenyi is a zajos katonai élet után komoly tanulmányokra adta magát.

Beutazta Európa legnagyobb részét, s különösen Angliát látogatta meg legelőször s annak intézményei iránt viselkedett legnagyobb elszáradással, mint Paget János kortársa, barátja s utitársa említi „Magyarország és Erdély“ című művében. Ezen utazások s az azokban szerzett tapasztalatok után jelent meg neki is, mint Mózes próféának az égő csipke-bokorban egy menynevi szózat, — az igazi hazafiság isteni szózata, meleg lánggal égett lelkében, hogy mint Mózes próféta, ő is a háromszázados elmaradottságból — az egykor dicső és európai hírnevű magyar nemzetet, a műveltség és jólét kánaán földjére vezesse. Vesta tűzének, állandóan égett a vágytól, hogy, mint Esdrás és Nehémiás próféták az izrael népet a 70 éves babyloniai fogságból hazavezérelték: ugy ő is a magyar nemzetet 300 éves rabságból felszabadítsa s a hajdani dicsőség ama magaslatára emelje, a mikor a magyar „hatalmának s birtokának három tengerpart vetett határfalat.“

Hanem óriási feladat volt hazánkat, mely annyira el volt maradván a nyugati művelt államoktól, újra teremteni. Széchenyi erős lelke nem ismert csüggedést. Mert jelszava volt Aranyának arany szavai:

„Előtte a küzdés, előtte a pálya,
Az erőtlenség csügged, az erős megállja.
És tudod az erő micsoda? Akarat.
Mely előbb, s vagy utóbb, de porostyánt arat.“

„A lélek ereje akarat — mondja egy jeles író — s az akarat következménye teljesítés.“

Széchenyiben nemcsak az akarat volt meg, hanem akaratát teljesítette is. Lángoló honszeretete minden nehézségen diadalt aratott. Az erős akarat íróvá, nemzetgazdává, államférfiává tette. Ime, ha méltóan akarjuk megünni halálát évfordulóját, tanuljunk tőle a hazaszeretetet s kitartást. Az ő szívének minden dobbanása, agyának minden gondolatja imádott hazájá javára irányult. Ő példát adott nekünk, hogy a mint ő cselekedett, mi is úgy cselekedjünk. Tegyük azért szent fogadást egyen-egyen az ünnepélyes órában, hogy mi is rendületlenül szeretjük hazánkat s annak felvirágoztatásán munkálunk!

Széchenyi-nek a tulajdonképeni szereplése az 1825-ki országgyűlésen kezdődik, s azóta 25 évig az ő neve minden reform-mozgalommal kapcsolatban van. Jól tudta ő, hogy: „A nemzet nyelvében él“ — s a nemzeti nyelv biztosítása, fejlesztése minden egyéb fejlődésnek az alapja. És saját szavai

szerint: „Mennél magasabb a születés, menél nagyobb a vagyon, annál jobb s hívebb szolgálatot vár a haza.“

Széchenyi ezt tette is igazolta, mert ezen országgyűlésen tette le a haza oltárára 60 ezer forint évi jövedelmét a „Magyar Tud. Akadémia“ megalapítására. De e nagyszerű anyagi áldozatán kívül szellemi áldozatát is egymásután mutatta be a „Hitel“, „Világ“, „Stadium“ című nagyszerű műveiben. Az egyikben tükröt tart nemzete elibe, hogy abban megláthassa elmaradását, fogyatkozásait; a másodikban módokat, eszközöket ajánl az akadályok elhárítására; a harmadikban hitet ébreszt, elő hitet a nemzet jövője iránt; olyan hitet, mely a sziklát is elmozdítja.

Ime, az áldozatkészég magasztos mintaképe! s ha azt akarjuk, hogy ünnepélyünk méltó legyen e magasztos mintákéhoz: tanuljunk tőle áldozatkészéget. Mindenki nem áldozhat ezreket; mindenki nem írhat jeles könyveket: de ha minden egyes polgár, legyen bármilyen osztályban, ha híven betölti a kört, a melyben él és munkálkodik, és ha mindenki megviszi hazájának, nemzetének azt, a mivel tehetsége szerint tartozik: akkor a nagy látnok jóslata „Magyarország nem volt, hanem lesz!“ beteljesedik.

Széchenyi felfogta azt, hogy az olyan nemzet, mely csak földműveléssel foglalkozik, olyan mintha félkarja volna. E tekintetben a hatalmas és gazdag Anglia lebegett szeméi előtt. Ezért fektetett olyan nagy súlyt az iparra, kereskedelemre, hajózásra stb. Továbbá fülében csegették a magyar Tyrteusnak — Petőfinak — szavai:

Járjatok be minden földet,
Melyet isten megteremtett.
S nem atadtok bizonyára
Magyarországnak — pártjára.

Igen ezt az aránybányát akarta jövedelmezőbbé tenni s e tekintetben rendkívül munkásságot fejtett ki. Jelszava volt, hogy az a legboldogabb ember, a kinek legtöbb dolga van a világon.

„Csak a paraszté a dolog
En magyar nemes vagyok.“

Ő nem így gondolkodott, mert maga mondja, hogy: „Az unalom a rozra hajló embert rosszá, a jóra hajlót boldogtalanná teszi, s valóban szánakozásra méltó, kinek az életben semmi dolga nincs.“

Ime tanuljunk meg tőle folytonosan dolgozni, „Hassunk, alkossunk, s a haza fényre derül!“

Széchenyi Franklin követelte, s azt tartotta, hogy a valódi nemesség a munkásságban áll. Ő a munkát nem szégyenlett, sőt még a pakkot is maga szokta haza vinni a kezében. — Egyszer nagy csomagálhóna alatt az utcán találkoztunk Helmezy Mihállyal, a kivel szóba állván a gróf, Helmezy rámutatván a nagy csomagra kérde: Nem genirozza a grófot e köteggel menni az utcán? „Egy cseppet sem“ — válaszolt Széchenyi kedélyesen — „az jobban genirozma, ha úgy állnék, hogy soha sem vihetnék valamit haza.“

Széchenyi nagyon vallásos volt. Ugy látszik Franklin Benjamin élettrajzát jól ismerte; mert mint ama nagy emberbarát és bölcsész, Széchenyi is mindenütt az Istent látta, a nagy teremtet, a nagy rendezőt, e kutyáját a jónak és igaznak; s ő is, mint amaz, imában hívta fel segítségét. Utazásai alatt mindig imában bucsuzik szülőitől. „Jó éjszakát édes anyám, jó éjszakát kedves apám! Mindennap belefoglallak titeket elmékedéseimbe — ez az én imádságom.“ — Szinte hihetetlennek tűnik fel a mai kor emberei előtt, hogy Széchenyi imákat is írt, melyek közül az egyikben így imádkozik: „Csak úgy hosszabbítsd meg életemet, óh mennyi atyám, ha a közre nézve hasznos lehetek; ha életem estével képes leszek elfeleltetni annak hajnalát s ifjúkorom tév-

éseit a jó és nemes tettek egy egész sora által kijavíthatni.“ Mily meglehetően lehetett e hallhatatlan nagy ember imája! Ime tanuljunk tőle mély vallásosságot — tanuljunk meg tőle minden este imádkozni.

Széchenyi buzgó vallásossága mellett nem volt sem bigott, sem türelmetlen. Hiszen a protestánsokat védelmezte katolikus léte, jöllehet ez az általa tisztelt papságának nem igen tetszett.

Nagy ellenfelel a bajtársával — Kossuthal — a reformok eszközé tekintetében hasonlott meg. Széchenyi — írja Horváth Mihály — a szó legnemesebb értelmében vett arisztocrácia, a születés, gazdagság s talentum által kitűnő együtlésűtől s közreműködéstől várta a magyar nemzet újjalakítását. Kossuth, jöllehet az anyagi fejlődést szintén óhajította, s a nemzeti törekvésök egyik főcéljál tűzte ki, — mit igazol az országos iparvéd-egylet, gyáralapító és kereskedő társulat, hmi ter mékek fogyasztása is, melyeket nagy buzgalommal ápolót és védelmezett; de e mellett párhuzamban hathatósan sürgette a politikai intézmények átalakítását is, s inkább ezek segítségével remélt az anyagi jöllethez eljutni, mint megfordítva. Kossuth a politikai intézmények megváltoztatását s a szabadságot tartotta elsőnek s a főszűt a közép nemességgel, a vármegyékben kereste, s ezek, mint főtenyezők által óhajította a születési, vagyonos, s tisztai arisztokrácia ellen is keresztűt vinni a reformokat. „Veletek és áttalotok, ha akartok, — mondá egy cikkében ezen arisztokráciának — nélkülötek, sőt ellenötek, ha kell.“

(Befejező közlemény következik.)

A Kárpát-Egyesületből.

— A kolozsmegyei osztály választmányi gyűlése. —

Kolozsvár, ápr. 11.

Tegnap délután 4 órakor látogatott gyűlése volt az E. K. E. kolozsmegyei osztályának Szádeczky Lajos dr. elnökele alatt. Jelen voltak Hangai Oktáv alelnök, Gámán József dr. titkár, Böhm Mihály jegyző, Eöry Ernő pénztáros, Pál István kancnok, Vörös Sándor kir. tan. igazgató, Török Imre dr., Kardoss Kálmán postafőnök, Kertész György tanár, Fekete Gyula szolgabíró, Csizsár Gyula jegyző, Hirschfeld Sándor, Dunky Ferenc, választmányi tagok. A központot Radnóti Dező főtitkár és Merza Gyula főpénztáros képviselték.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a rendezendő majális kérdése került tárgyalás alá. Kimondotta ennek következtében a választmány, hogy a télen elmaradt Kárpát-estély helyett május 18-án a Lővőbőben szép majálissal rendez s később május 26-án egy tavaszi kirándulást a Bükkbe. Ez utóbbi egész napi kirándulást lesz táncszal lesz egybekötve.

Jelentette azután elnök, hogy az u. n. Báthory-ház lebontását megkezdették. A házban található műemlékek egy részét az erdélyi mzeum fogja megőrizni, szükségessé azonban, hogy maga az építendő új ház emléktáblával jelöltessék meg. E végből megvalósításra ajánlja a választmánynak egy korábbi határozatát és kéri erre bizottság kiküldését. Választmány újból is kimondja, hogy a történelmi nevezetességgű házat emléktáblával fogja megjelölni és minthogy e célra Szathmáry Elek adományából már van 100 forint alapja, kiküldi Szádeczky Lajos dr. elnökele alatt Kóváry László Hangay Oktáv, Márki Sándor alelnököket és Pál István választmányi tagot, hogy az emléktábla szövegét állapítsák meg és a kivitelre nézve intézkedjenek, felhatalmazván az elnökséget, hogy a még szükséges összeget a pénztárból kitalja.

térésüknek az ideje ki volt tűzve, Helénnek rossz kedve volt.

O gyermekes örömmel élvezte a mézes beteket. Búszke volt annak a hosszúságra. „Oly hosszasan tart, és még sem untunk egymásra egy cseppet sem, ugy-e Valentin?“ — mondá lelkesedésében huszszor is napjában, és az imádó férj csoklakból biztosította, hogy az unalomnak még csak árnyéka sem mutatkozott.

— Leo azt állította, hogy június végére teljesen betelünk egymással, — mondá Helén — és három hónapja mióta eljöttünk. De azért nem tudok megszabadulni attól az érzéstől, hogy a Londonba való visszamenetellel a varázs megtörik.

A Helén jóslata a hazafelé menő utjokban fájdalmasan látszott valósnulni.

Hosszu utazás volt, és Valentin sietett Londonba.

A hőség törhetetlen volt, olyan hőség és olyan por volt, a milyennek Helén soha sem emlékezett.

A kocsi rekedt levegője, zsufoltsága, a vonat lassúsága, a gyakori megállások az étköz szobák zsufoltsága az önző tömeg, mind olyan dolgok voltak, melyek egy különben is nehéz és parancsoló természetű férfit megpróbáltatásnak tettek ki.

Az első három óra múlva e megpróbáltatás után a Valentin kedélye ördögi lett. Ő nem tudott Helénről; a saját kényelmetlenségén kívül semmire sem gondolt. A felesége figyelmét, apró szivességeit, legyezését, kölni vízzel való felüdítését, szőlővel vagy barackkal való kínálását, a függönyök vagy az ablak gondos megigazítását, haragosan utasította vissza.

— Bár felhagynál ezzel az átkozott alkalmazkodással, — kiáltá intulatosan. Ez a hőség elég rossz anélkül, hogy utálatos utazásoddal még rosszabbá tedd.

Élénk vitára adott alkalmat azután a Hójjában létesítendő nyári mulatóhely ügye. Rég érzett hiányt akar az osztály e kezdeményezéssel pótolni, mert hiszen Kolozsvár városnak nincs egyetlen közelebbi helye, hová nyáron kirándulni lehetne és hol a kiránduló megfelelő ellátást és esőben fedett helyet találhatna.

E végből kezdeményezte az osztály, hogy a Hójjában fedett táncz-helyiséggel kapcsolatos bírcsarnok építtessék. A Dréher-cég hajlandó bérlettel a szükséges befektetésbe, de előbb természetesen a hely tulajdonosával, a róm. kath. statussal kell a kérdést tisztázni. Kimondta tehát a választmány, hogy a róm. kath. statushoz ez ügyben kérészt intéz és minden lehető elkövet, hogy a mulatóhely már az idén felépíttessék. Hirschfeld Sándor a gyűlésnek be is mutatta a Molnár Lajos építész által készített terveket.

Elnök jelenti, hogy Monostoron érdekes ásatások folynak, hol a talált régiségek rendkívül tanulságosak. Indítványozza, hogy az osztály egy tavaszi kirándulással kapcsolatosan tekintse meg e régiségeket. Választmány a kirándulás idejének megállapítását az elnökségre bizza.

Az osztály évi közgyűlésének megtartására április 28-ka tűzött ki, felhatalmaztatván az elnökséget, hogy a tárgysorozatot az ügyrend értelmében állítsa össze.

Jelenti elnök, hogy a gr. Andrassy Tivadar uradalmi főerdészettől levelet kapott, melyben értesíti az osztályt, hogy a Dobrin ház építése júniusban megkezdetik, ugyhogy szeptemberben a menedékház a használatnak átadható lesz. Választmány öröndetes tudomásul veszi a jelentést.

Végül az új vadász osztályról és a belépett új tagokról tett az elnök és titkár jelentést és ezzel az ülés véget ért.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 11.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton (április 13.) jelenik meg.

— Ünnep istentiszteletek sorrendje a kolozsvári ev. ref. templomokban. Holnap, n. pénteken d. e. a belfarkas-utcai templomban predikál Szász Domokos püspök, a külmagyar-utcaiban Herepei Gergely.

Ünnep I-ő napján d. e. a belfarkas-utcai templomban predikál és urvacsoát oszt Tótfalusy József püsp. titkár, a külmagyar-utcaiban Herepei Gergely. Ugyan e napon délután a belfarkas-utcaiban predikál Nagy Albert s. pap, a külmagyar-utcaiban Farkas Sándor esperesi titkár.

Ünnep II-od napján d. e. a belfarkas-utcaiban templomban predikál Nagy Albert s. pap, a külmagyar-utcaiban Szász Gerő esperes. Ugyan e napon d. u. a belfarkas-utcaiban Herepei Gergely, a külmagyar-utcaiban Tótfalusy József püsp. titkár.

Ünnep III-ad napján d. e. a belfarkas-utcaiban Herepei Gergely, a külmagyar-utcai Tótfalusy József. Ugyanezen napon délután a belfarkas-utcaiban Farkas Sándor, a külmagyar-utcaiban Nagy Albert.

— Nagycsütörtök. Az ország különböző vidékein áradás, a havasok oldalain magas hó réteg, a völgyek napos oldalain a kikelet első virágai nyujtanak változatos képet nagycsütörtökn. Napsugár mosolyog a templomba menőkre, a megváltó szenvedéseire való em-

lékezés nyujt vigaszt a küzködőknek, szenvedőknek.

— Nagypéntek. Holnap gyász ünnep van a keresztény világnak, mert vallásának alapítója a Megváltó, e napon szenvedett ki a keresztán. És e halál megpecsételte a keresztény vallás tanait, hogy megizmosodva a századok alatt vigasztalást, reményt nyujtsón a kétségbeesések között és megnyugtasson a hit által, melyre annyiszüksége van a szíveknek, a léleknek egyaránt. A protestánsok nem igen szoktak bójtöltni — ha nem muszáj — de van akárhány, a ki nagypénteken szigorú bójtöt tart. E nap éppen ebből kifolyólag a pereczek napja és a mennyiben ilyenkor a legtöbb embernek a perecz képezi egyedüli táplálékát. Mondani is fölösleges, hogy mellé igen sok bójtós sőt szoktak fogyasztani az emberek, különösen, ha az idő is kedvez és alkalmas lesz a kirándulásokra, a tavaszi sétákra.

— Nemzeti színház. A „Nőuralom“ cz. pompás vigjátékban gyönyörködött az a kis számú közönség, mely tegnap este megjelent a színházban. Hunyady Margit volt az est hősnője, a ki az uralomra vágó asszonyt oly pompásan, jóízűen mutatta be, hogy alig győzték a jelenvöltek tetszésükkel elhalmozni. Kitűnő kabinet-alak volt Megyery Dezső, s gen jó, mint mindig Kovács Gyula.

— A kolozsvári történelmi orsz. erekleje muzeum alapításáról szóló jelentést, valamint a négy évi alapítás folyamán a szerkesztőbizottság által kiadott történelmi műveket, a működésről szóló számadásokat s egyéb adatokat, a mult pénteken tartott gyűlésben tárgyalta Kolozsvár város tanácsa. A gyűlés elhatározta, hogy a legközelebbi városi közgyűlésnek előterjeszti a történelmi muzeum egytelnek ama szép kijelentését, hogy a történelmi erekleje muzeum védőjeül Kolozsvár város közönségét kéri fel s a muzeum gyűléseinek mindenkor hivatalból tagja a város polgármestere. A mint a közgyűlés ez ajánlatlétel felett határoz, a bemutatott alapszabályokat is felterjeszti a város megerősítés végett a kormányhoz.

— Adakozás. Néhai Kovácsky János koszoru megváltásúl Szolga Ferenc, Ferencz Miklós és Seprődi János tanárjelöltek helybeli országos sikelemének intézése javára 4 frtot küldtek. Fogadják ez uton is a nemes szívű adakozók a feltűgyelő bizottság halás köszönetét kegyes adományukért.

— Egy Mátyás-huszar halála. Nagy Ferencz, kolozsvári származásu 1848—49-beli Mátyás-huszar a budapesti orsz. menedékházban e hó 9-én éjjel 2—3 óra közt meghalt. Nagy Ferenczet sokan ismerték. A Biásini-szállodának volt évtizedeken át fizető pinézere. Innen ment fel a menedékházba az ősszel. Az elhunytak rokona is van Kolozsváron: Nagy Sándor kádár-mester.

— A sz. kereszturi m. kir. állami tanítóképző intézetben a népközlai tanítóképző vizsgálatok írásbeli része jelen év máj. hó 22—23 napján, s a szóbeli és gyakorlati része június hó 24—27 napján fognak megtartatni. A vizsgálatra jelentkezők a vizsgálati szabályrendelet kívánalmai szerint felszerelt folyamodásukat, azon kir. tanfelügyelő útján, kinek tankertületében működnek, f. hó 26-ig hozzámm küldjék be. E vizsgálatallal egyidejűleg, az egyházi zenéből és énekből kántorképző vizsgálat is tartatik. E vizsgálatra jelentkezők, szabályszerien felszerelt folyamodásukat, szintén kir. tanfelügyelőjük útján, június hó 10-ig, jut-

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. április 11.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XVII.

Az igazé megtörése.

(Folytatás.)

(50.)

— Nem szerelmem, de azt gondolom, hogy ennyi bőségesen elég volt a Svájcából és az olasz tavakból, — legalább tíz esztendőre.

— Oh Valentin, olyan hangon beszélsz, mint ha unatkozna volna.

Valentin ásitott, mielőtt válaszolt volna.

— Én roppant boldog voltam, de — gyermek — tudod, én azt gondolom, hogy elég volt ennyi a lustálkodásból, ugy-e?

— Nem, nem, nem — dehogyan volt elég. Én azt szeretném, ha az a főséges élet örökké így tartana.

— És te nem kívánsd a nővéredet látni és a bójtöket?

— Nem én egy cseppet sem?

— Nos hát én megvallo, hogy szeretném a szabómat látni; és a kedvenc klubom iránt hajlandóságot érzek.

— Oh Valentin, te egy klubhoz tartozol? — kiáltá Helén bánatosan.

— Természetesen édes aranyosom, mi-

után nem vagyok meztelen vad ember, nemcsak egy klubhoz tartozom, sőt három, vagy négy klubom van, melyekhez a választás jogánál fogva tartozom.

— És melyik a kedvenc klubod?

— Az bizony egy kissé — egy kissé léha klub. Olyan templom, melynek a nevét ritkán mondják ki fényes nappal. Valóságos létele csak éjjel tájban kezdődik és legerősebb érverése hajnal hasadtakor van.

— Nemde, egyike azon rettenetes kluboknak, a hol kártyáznak? kérdé Helén.

— Igen, a Carlton-klubtól kezdve ez is osztja a többi klubok közös előjogát.

— De Valentin, reménylen, hogy miután megnősültél, felhagysz a klubjaidal.

— Édes gyermekem, ebből látszik, hogy mily kevésbé ismered a londoni világot. London az én állásomban levő férfi előtt klub-országot jelent. És az valóban semmi egyéb.

A férfi azért lakik Londonban, mert a klubjai ott vannak és nem azért, mert ott van a haza. A modern életben a klub a fórum, az Agora, az összejövetele mindennek, a mi a városban legjobb és legbölcsőbb.

— De egy olyan klub, a mely csak éjfélkor kezdődik létezni —

— A férfi nappalának szükséges befejezése. Természetes, hogy most, miután házias ember vagyok nem fogok olyan gyakran menni oda, mint ezelőtt; de nekem is meglesznek az esteli mulatságaid és mig te a klasszikai zenét hallgatod, a mitől én irtózom, vagy táncszals, a miben én mindig ügyetlen voltam, az alatt én egy pár órára a Pentheusa megyek és a kocsiába felsegíten visszakerkezem hozzád.

— A Pentheusa. Az a kedvenc klubodnak a neve?

— Igen. Az a neve.

Attól a pillanattól kezdve, hogy vissza-

tassák el hozzá. A vizsgálati és oklevéldíjak, a vizsgálat megkezdése előtt, előírtakhoz befizetendő. Székely-Keresztur, 1895. április 10. Borbély Sámuel igazgató-tanár.

— **Távozó alispán.** Háromszék-megye közönsége nemrégiben egy székely kultúregyletet alakított, mely állást foglal a kormány ellen s elhatározta, hogy ezentúl nem fogja támogatni a kormány odaimpor-tált képviselőjelöltjét. Mint lapunknak írják, Tompa Miklós alispán, az egyesület elnöke e miatt kénytelen lemondani állásáról.

— **Főispán az iskolában.** Dicső-Szent-Mártonból írják: Sándor János főispán dr. Pintér Gábor, kir. tanfelügyelő kíséretében f. hó 9-én meglátogatta az ottani állami polgári leányiskolát, meghallgatván mindenik osztályban a tanulók feleleteit. Távozásakor az iskola igazgatója, Gyöngyössi István megköszönte a főispánnak e kiténtetését, s kérte hogy látogatásával minél gyakrabban szerencséltesse az iskolát.

— **A Nemzeti Szalon.** a budapesti képzőművészek ez újabb időben alakult társulata, első vidéki kiállítását Kolozsvárt készül rendezni, s az előkészületek céljából a társulat küldöttsége már a napokban városunkba érkezik.

— **Tizennégy ember a hullámokban.** Egy tizennégy emberből álló munkáscsapat tegnap este az ó-kanizsai hid mellett át akart kelni a Tiszán. Az erősen habzó folyó felfordította a ladikat, s a tizennégy ember a hullámokba esett. Három munkás — mindannyian családapa — eltűnt a hullámokban, még holttestüket sem találták meg.

— **Rablógyilkosságok Fiume környékén.** Páratlan cinizmussal véreghajtott két büntetést tartja most igazgatóságban Fiume környékének lakóit. Tegnapelőtt Galli András ácssegédet támadták meg esti hét órakor, a mint a Lubaniból Podbregba vezető hegyi úton haladt. A megtámadottat később vértócsában fekvőre találta fel két erdőőr, a kik a közel fekvő Drenova községbe szállították s miután itt az első segélyben részesítették, bevitették a fiumei kórházba. A szegény áldozat, a ki öt sebet kapott, haldoklófényben van; eddig semmit sem tudtak belőle a támadás felől kivenni. A törvényszék folytatja a vizsgálatot. Tegnap ugyan csak Fiume környékén újabb orvítmadás történt. — A lekezdni korcsmárost Rade-tics Tamást fejcsével támadta meg egy ismeretlen s miután a korcsmáros fején kapott súlyos ütéstől összerogyott, a zsebében levő 50 krt kiszedte és elmenekült. A korcsmáros állapota veszedelmes. A rendőrség elfogott egy Stimac János nevű rossz hírű legényt, a kit a tettel gyanúsítanak. A ruháján levő vérfoltok eredete felől nem tudott felvilágosítást agni. A rendőrség azt hiszi, hogy mind a két büntetett Stimac követte el.

— **A czeplédi csodagépész.** Városszerte nagy feltűnést keltett Czepléden — mint nekünk írják egy Balogh nevű 14 éves kanászgyermek, a ki született csodagépész. A fiu ugyanis fanyelvű bieskájával olyan ügyes faragványokat próbál, hogy a városi tanács elhatározta, hogy a kis kanászt Czeplé város költségén kiképeztesse. A kis Balogh legelőször azzal keltett feltűnést hogy a vonat lokomotívjának mintájára fából szintén egy lokomotívot faragott ki, a mely a tanács elé került s ott általános bámulatot keltett. Hogy a fiu tehetségét ki próbálják, megbízták, hogy faragja ki puha fából a czeplédi malom nagy gőzgépet s Gubody polgármester erre öt heti határidőt tűzött ki neki. Balog a megbízást teljesítette s a gépet az utolsó szögig egy eltalálta hogy az egész alkotmány kifogástalanul forog és mozog, akár csak az eredetije. A fából készült gépecskét feltűdték a Ganz-gyárba bemutatás végett. A kanászfut e héten hozzáik fel Pestre az állami ipariskolába, hogy itt kiképezze magát.

— **Emberfej a vadásztáskában.** Furcsa dolog esett meg egy párisi kórházban. Beállt egy vidéki atyafi, parasztos ruhában, vadász-tarsolylyal az oldalán, a ki benyul a tarsolyba és a hajánál fogva ránt elő onnan egy szabályszerűen lenyiszált emberfejet, oda-tartja komoly képpel az orvosok elé és így szól minden elfogultság nélkül:

— Kérem vizsgálják meg ezt az emberfejet!

Egy fiatal segédorvos a jelenlevők közt majd hanyatt esett ijedében, de egy másik tapasztaltabb orvos azonnal tisztában volt a helyzettel és tudta, hogy a vizsgálatra szorult rendellenes agyvelő nem a tarsolyból kihuzott levágott fejben, hanem a tarsoly gazdájának mágz élő koponyájában rejtkezik. — Csakugyan őrtült volt a boldogtalan, a ki düh-rohamában saját édes testvérét verte agyon és a holttestről a fejét levágta.

— **A tenger áldozata.** A Regnia Regente spanyol hajó elstülyedése emlékeztetbe idézi azokat a hasonló katasztrófákat, a melyek Spanyolország, egykor a világ első tengeri hatalma az idők folyamán elszenvedett. Történetileg be van bizonyítva, hogy Spanyolországot a 16. század kezdete óta több mint 600 hasonló szerencsétlenség érte. Az 1518-ban Algír ellen küldött és don Hugo de Moncava parancsnokság alatt állott flottából 30 hajó 4000 emberrel elveszett. 1451-ben az V. Károly által szintén Algír ellen küldött hajóhadból 140 hajó ment tönkre a mely alkalommal nyolcz ezer ember fullott a tengerbe. — 1562-ben Oroszországban a

sára küldött ki Spanyolország egy hajóhadat; ebből 20 hajó stülyedt el és 400 ember vesztette életét. 1588-ban következett a legyőzhetetlen Armada világhírvé elstülyedése, a mely-nél 130 hajó és 14,000 ember lett a tenger áldozata. Az utolsó 125 év alatt elstülyedt 12 hadi gőzös, 21 hadi vitorlás 1570 fegyverrel, 23 fregatta, 800 ágyú és 100-nál több brigg és kisebb jármű. Így tört meg Spanyolország tengeri hatalma, inkább az elemek el-lenséges hatása, mint hadi veszteségek követ-keztében.

— **A tuzséri eset a törvény-szék előtt.** Salamon Ella tragikus halálán-ak gyge, mint írják még mindig foglal-koztatja a nyiregyházi törvényszéket. Egy azonban bizonyos, hogy Neukom Ferencz hipnotizőr a vádlottak padjára került. Dr. Sar-vay Elek vizsgálóbíró kijelentette tudósítónk előtt, hogy a végtagjainak kitűzését csupán egy ki nem hallgatótt tanu késelteti. Ez a tanu gróf Forgách Kálmáné, aki egyik fűrdőhelyről a másikra utazik és sehol sem le-het neki idézést kézbesíteni,

— **Az irigység.** Ez alatt a czim alatt Daudet Alfonz a következő elmés kis mesét írta egy francia Revue legújabb számába: Egy patkány, a mely nem rég költözött falura, arzénikkummal kevert pogácsát evett egy almárium aljában és rettenetes görcsök-ben nyavalyog, a midőn látogatója érkezik:

A tágas, XV. Lajos korabeli lakás, a melynek a szalagátereit egész télen csukva vannak, sárga irigységtől keserű mosolyra in-dítja a látogatót.

— Milyen kényelmes szállás! — ug-y-mond.

— Pompás! — sóhajtott fel keserves fintorgással a megmérgezett patkány.

De legyőzve a görcseit, apró léptekkel járogat körül s mutogat meg mindent, mint házigazda, feltárja kincseit, egész telire való, tavaszig eltartó eleségét.

— És mennyi szabad tér, nézze...

— Főlséges! — mondja a vendég-pat-kány, elszárgulva-zöldülve az irigységtől és a dűhől, a mely benne forr.

Egyszerre csak észreveszi, hogy a házi-gazda össze-összerándul a görcstől:

— Mi baja? Ugy látszik rosszul van..

A megmérgezett: En? Ugyan mi ba-jom legyen? Ilyen gyönyörű helyen!... De hát őnt mi leli?

Az irigy: Oh, semmi, semmi, tisztelt barátom... Mindössze egy kis májba...

És versenyt rángatóznak a görcstől mindaketten s fintorognak egymásra. De az irigy lesz az első, a ki elpusztul, az ő nya-valyája a nagyobbik.

— **Világító arczfesték.** A koz-metika terén a legújabb találmány, mint a Nature című folyóirat közli, a világító arcz-festék, a melynek máris különféle receptjei ismeretesek. A közönséges kendőzőszerekhez való anyagokhoz, minő a rizsop, kréta, porrá tört horzsolók stb. kén-calciumból, cinkből és báriumból, vagy stronciumból való világító anyagokat kevernek, s ez a kenőcs aztán a k. ótétben zöldes-fehéren világlik, félhomály-ban pedig bűvös fényt ad az arcznak, a mely-nek szépségét csodálatosan emeli. Természe-tesen csak színészneknek való ez a kenőcs és azok is legfőbb tündéri látványosságokban használhatják, a mikor kísérletes vagy föl-döntuli jelenségeket ábrázolnak. Az orfeumok és czirkuszok világában használják már a férfiak is. ezüst-emberket ábrázolván, a meny-nyiben az új festék fehér világítás mellett érezes csillogást ad az arczbőrnek — a mely szolgálatot az alumínium-por is megtesi.

— **A nihilisták ébrednek.** Varsóból — mint írják, — hogy Durnovo, az orosz belügyminiszter, körlevél útján hitva fel az orosz postahivatalok figyelmét a Bécs-ből, Budapestről, Lembergől, Krakóból és más „gyanus” helyekről érkező levelekre, me-lyekkel gyakran tiltott nyomtatványok szok-tak becsompészteni. A postahivatalnokok fel-szólították, hogy az „aggályos” küldemé-nyeket feltétlenül bontsák fel és semmisítsék meg, az ajánlott leveleket pedig a cizmett-nek jelenlétében nyissák fel és gyanu esetén a csendőrpáncsnokságnak szolgáltatassák át. Utasítottak továbbá a postahivatalok, hogy a külföldre szülő pénzküldemények feladót és a külföldről érkező pénzek átvevőt figyelem-mel kísérik és azokról pontos személyleírást vegyenek fel. E személyleírások azonnal át-küldendők a közbiztonsági hatóságokhoz.

— **Vitéz kisasszony.** Az olasz kí-rály a múlt héten Piermatti Gentile Anna kisasszonyt, egy alig 17 esztendő leányt, a vitézség érdemével tüntette ki. Gentile kisas-szony a Piazza delle Carettin levő lakásának terraszán ült az elmúlt vasárnap, midőn hir-telen csak segélykiáltásokat hallott. Gyors el-határozással átvette magát a terrasseon s a szomszédos házakon keresztül eljutott Var-cellone mőrnők házához. A házi gazda nem volt otthon s ezt az alkalmat egy tolvai arra használta fel, hogy a lakást kirabolja s ha kell gyilkoljon is. A bátor leány éppen jókor érkezett. A gonosztevő már fojtogatta Var-rellone asszonyt, miután törével több szurást ejtett rajta. Pentele kisasszony megjelenése azonban annyira megrémítette, hogy elbocsá-totta áldozatát és a már összekapolt holmi-kat eldobva magától, elmenekült.

— **Az orosz zsidók sorsa.** Péter-várról írják, hogy egyelőre kevés a remény az iránt, hogy az orosz zsidók sorsa jobbra fog fordulni. — A hadügyminiszter ugyanis mostanában rendeletet bocsátott ki, a mely-nek alapján és hivatkozással az 1893-dik évi utlevél rendeletre a zsidóknak megtiltja, hogy

nak. Így hát a zsidók ezeket a területeket csak átmenetileg érintethetik. A fennálló törvények szerint a zsidóknak gyógykezelésre, vagy ás-ványviz-kúra használatára csak Kiewbe sza-bad utazniok. Így hát az orosz zsidóknak még megbetegedniök sem szabad, shaakadna köztük olyan, a ki ezt megselekezi, ugy a gyógyítástól van eltiltva. Mert Kiew min-denre alkalmasabb város, mint a gyógykeze-lésre. A hadügyminiszter mostani böles ren-deletét a hollandi helytartó mintájára készi-tette, a ki tudvalevőleg már évekkal ezelőtt megtiltotta a fennhatósága alatt álló zsidók-nak, hogy a gyógyhatású Kemmern kén- és iszapfürdőket használhassák.

— **Diák-zavargás a szibériai egyetemen.** Pétervárról mint onnan jelentik, hogy Tomszkban, Szibéria fővárosában múlt évi novemberben nagy diák-zavargások vol-tak, a melyek ügyében most volt a bünye-nyítő tárgyalás. Egy Bystrov nevű diák, kit társai nagyon szerettek, öngyilkos lett azért, mivel ösztöndíját birtelen megvonták tőle. M a k a y egyetemi lelkes nem engedte meg, hogy a fiatal ember holttestét a keresztény temetőben eltemessék és érte gyászmisét mondanak, — mert azt az ő-hütek tör-vénye nem engedi meg. A diákok azonban öngyilkossá lett társuk holttestét előbb elvit-ték a templomba, azután kivitték a temetőbe és ott eltemették. Gyászadalokat énekeltek és beszédet mondtak koporsója felett. A te-metés után pedig a diákok zárt sorokban a városba vonultak és Makay lelkész háza előtt macskazenét csaptak. Este gyűlést tartottak és elhatározták, hogy Bystrov sirja fölé em-lékoszlopot emelnek. Ekkor megjelent a csend-őrség, szétverte a diákokat, mi közben töb-ben megsebesültek. Az elfogottakat a bírós-ág elé állították, mely azonban enyhén bünt-tette őket, legtöbbet ösztöndíja elvesztésére. Csupán egy Volkov nevű diák kapott több havi fogházbüntetést.

— **Az igazi királyi idő.** Az olasz király el van ragadtatva az idei tavasztól, mert ő a szeles, hideg, zimankós idő hive. Egyszer azt mondotta Brin német tenger-nagynak:

— Németországban sokat beszélnek az ugynevezett Kaiserwetter-ről. A hármás szö-vegségben én jártam meg vele a legjobban.

— De felség — felelt a tengernagy — hisz Olaszországban van a legszebb idő.

— Hisz épp az a baj!

Ismeretes az az eset is, hogy mikor a római Margithidat avatni akarták, nagy zi-vatar tört ki. A polgármester személyesen kérdezte meg a királytól, hogy ne halaszszák-e el az ünnepélyt?

— Ellenkezőleg — felelte. — De ha őnt az eső zavarja beszéde olvasásában, én majd tartom az esernyőt.

A tüzendészetéről.

„Megelőző tüzendészet” czimen jelent meg közelebből Markusovszky Béla a Tüzrendészeti Lapok szerkesztőjétől egy valóban hézag pótló mű, mely az összes havi tűzoltó-ság pártfogását és figyelmét megérdemli.

A műhöz József főherczeg irt előszót, melyben nem csupán a tűzoltóságoknak ha-nem a városi hatóságoknak és minden mi-velt embernek figyelmébe ajánlja e hézag pótló művet, mely tüzendészetünk átalaku-lásában egy a pártfogást, mint annak tanul-mányozását is megérdemli.

A munka 13 és fél ivnyi tartalommal csinos külövel jelent meg gazdag tartalom-mal, mely kizárólagosan csupán az előtéz-kezdéseket tartalmazza, a tüvész megakadályo-zására. Az I fejezetben a tüzendészet mult-jának és jelenének főbb momentumait említi föl s igen szépen és fokozatosan mutatja ki tüzendészetünk fejlődését s azon vezér fér-fiaknak működéseit, kiket házuk tüzendé-szete megalapítójaként tekinthetünk.

A II. fejezet már a tüzendészetet fog-lalkozik melyben pozitív példákkal bizonyít-já be, hogy a megelőző tüzendészet képezi a siker és teljes eredménynek garantiáját a tűzoltás terén.

A III. fejezetben a külföld nagyobb vi-lágvárosok tüzendének ebbeni építkezési hi-báit s ama borzasztó nagy tüzeseteket sorolja föl, melyek egyenesen ezen hibából hamvad-tak el s okoztak milliárdok menő károkat. Mert — mint írja — „a speculativ térkimé-lés, helytelen takarékoság és nagyszülő di-zsos külsőre törekvés, mind a közbiztonság rovására vétkeznek a nagyvárosokban.

A kül és belföldi vidéki építkezések multjáról, valamint annak hiányos tüzendé-szetéről is szól s rá mutat mindazon gyar-lóságokra, melyek igen gyakran egész hely-ségeket szorgalmas munkáit döntik a nyo-morba.

A IV-ik fejezet a tüszemlékkel fog-lalkozik s a tűz keltetkeztetésének okozója-ként hozza föl, azon gyarló és laza évenkénti tüszemléket — melyeket csupán a rendelet látszólagos betöltéséért ejtenek meg de a talált hiányok pótolhatására hiányzik a vég-rehajtás.

A mű elsőrészt képezi a telepengedé-lyezett vagy helyszini szemlék. Ebben föl-említi, hogy a hatóságoknak mi mindenre kel-lene kiterjeszteni figyelmüket, hogy a leendő építkezés ne vályon veszélyessé a szomszé-dokra nézve.

A tűzbiztos építési módrol öt iven ke-resztül ír, hol bár röviden de igen szépen értekezik: az épületek célja tüztávrolról di-menziók, constructiókról

A építőkezés részleteinél a falakról, fe-dőanyagokról és fedélszerkezetekről, a padló-król, mennyezetről, belsőfalokról és a pinzbe hely-

ségről beszél és ad jó és helyes tanácsokat a tűzbiztos építkezésre. Az életbiztonság föl-tétlenül a tűzbiztonságot mondja s bizonyítja tényekkel is.

A második rész a tűzbiztonság actiójá-nak előkészítésével foglalkozik, fölémlítve azon módozatokat, melyek által a már bekö-vetkezett veszedelem alább szállítást eszkö-zlik. A vizszerzésről a nagyobb városok vízve-zetékeiről, annak víztartányairól és nyomá-sairól értekezik, tűzoltási szempontból. A vi-dék kisebb helységeinél a víztartányokról kutakról, és folyóvizek vizgazdaságát eme-líti föl.

Az V. fejezetben a tüzendőri szemléket tárgyalja a következő czímek alatt: évi viz-szálatok, sérültek és fatelepek. Az u. fejezet a tüzelésről, világításról, és robbanó anyagok-ról szól, fölémlítve az azokkal való bánásmó-dot s a czélszerű kezelést.

A VIII. és IX-ik fejezet a tűzvizsgá-latokat tárgyalja s utasításokat ad a jegyző-könyvek adatainak kitöltésére.

A mű függékkel van ellátva, melyben a tüzendészet kormányrendeletek, a buda-pesti színházati tűzbiztonságát stb. említi föl.

A mű a pártfogást valóban megérdemli, mert úgy külföldi, mint gazdag tartal-mánál fogva egy olyan hézagot pótol, melyet az ügy s a tűzbiztonságunk érdekében egy sem.

Ára 2 korona. Megszerezhető a szerzőnél.
BÖSZÖRMÉNYI BÉLA,
hiv. tűzfelügyelő.

Ujság-olvasó tíz paran-csolata.

I.

Ne szedj össze egyszerre egész halom friss ujságot, mert mások is szeretnék elo-lvasni.

II.

Ne gyűrő a még ki nem olvasott lapo-kat magad alá, ne rejtse el a hónod alá, vagy a széked és asztalod mellé és mögé.

III.

Ne szövetkez asztal-társaidal arra a célra, hogy míg négyen-ötön ki nem olvas-sátok a lapokat, addig sem juttattok belőle. Így a vendégeket jogos élvezetektől a sze-gény pinézrt borralajójától fosztjátok meg.

IV.

Lapokat ne loj, azokba ne fikáld ké-reetlen észrevételeidet, az ne buzogass alá né-ked tetsző helyeket, rébuszok megfejtését ne ird oda, női képekre ne fess bajszot, mert az illető példány pénzértéket képvisel a tulajdo-nosra nézve s néha albréletbe is van adva.

V.

Versedet, tárczádat ki ne metéld a kö-zös példányból; jele, hogy saját tehetségedet sem becsüled arra a néhány fillérre, a melyek árán a számot megvehetnéd.

VI.

Együgyűség és figyelmenlenség jele a lapot a hirdetésekiglen végigbetűzni. Más, gyakorlott olvasót akadályozol vele, magadat abba a gyanuba kevered, hogy nem tudsz folyékonyan olvasni.

VII.

Másra idegesen ne bámulj, a mig kért lapodat átadja; azt hiszik, hogy fitz-fapoéta vagy, aki a nevedet akarod nyom-tatásban látni.

VIII.

Ha idegenek udvariasan felkértek reá, hogy átolvasás után a lapot nekik átenged, később jött barátod kedvéért a paktumot ne szegd meg, mert a hűtlenség kicsiségekben sem illő dolog.

IX.

Hacsak nem vagy mindennapos vendég, fogyasztás nélkül ne olvasd a kávéházban lapokat, mert megérdemled, ha kinéznek onnan.

X.

Lapokat hangosan ne olvass fel, ne kri-tizálj, feleltök ne igrkezz idegen embereket eszmecserébe vonni, ne olvass hivalkodva francia és angol lapokat, légy egyszerűval gyakorlott és illedelmes ujságolvasó!

G—e.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Éljen Kossuth Ferencz!

Budapest ápril 11.

A tapolczai választó kerületben tegnap folyt le az országgyűlési kép-viselő választás Kossuth Ferencz és Vöröss László államtitkár között.

A választás két helyen történt.

A szavazatok száma esti 8 órakor

a következő volt:

Kossuth Ferencz **1034**, Vöröss László **919**.

A szavazás fél 10 órakor zára-tott le.

A záridő elteltével a választási elnök kihirdette, hogy Kossuth Ferencz kapott **1103** szavazatot, Vöröss állam-titkár pedig **963**-at.

E szerint Kossuth Ferencz lett meg-választva **140** szavazat-többséggel.

Lábmosás.

Budapest, ápril. 11.

Bécsben a király ő Felsége, Budapesten pedig a herczegprimás végezte a nagyestlör-töki lábmosást.

Lelelték az elnököt.

Budapest, ápril 11.

Belgrádból jelentik, hogy Usicában a ha-ladópárti választási elnököt lelelték.

A liberálisok ennek következtében tar-tózkodnak a skuptina választástól.

Affaire.

Budapest, ápr. 11.

A tapolczai választásért dühös a kor-mánypárt. Nem fér rájuk a vereség. Gajári Ödön, mint az államtitkár bizalmi férfa volt jelen a választásnál és az eredmény kihir-detése után, Manyoki választási elnököt sértő kifejezésekkel illette.

Manyoki, később olyan szavakkal kriti-zálta Gajáryt, hogy ez az elnököt provokál-tatta.

Május 1. munkaszünet ellen.

Budapest, ápril. 11.

Bécs, Alsó-Ausztria és Csehsország leg-több nagyiparossa elhatározta, hogy a mun-kásoknak nem engedik el a május 1-ét. Kö-telezni fogják a munkásokat, hogy e napon dolgozzanak.

Felölös szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

A „Kolozsvári Takarékpénztár“

váratlanul felmondotta üzleti helyisége-met, melyet elődömmel 30 éven túl birtunk. Ellenségeim műveinek újabb kifolyásaként veszem e dolgot és mert a sok ármányko-dást is megelégettem, végelhatározásom, hogy most már az **üzletet felosztatom és Kolozsvárról eltávozom.**

Miután az üzletől **mielőbb** szabadulni kívánok és mert számolnom kell kötelezett-ségim teljesítésével is, van szerencsém tu-datni, miszerint

összes raktáron levő áruimat a most érkezett ujdonságokkal együtt

!!minden elfogadható áron!!

készpénz fizetés mellett kiárusítom.

Biztosítom a n.é. közönséget, hogy soha még ily alkalom érdeki kielégítésére nem volt, miért is kérem becses pártfogását.

Egyszersmind kivétel nélkül felszólítom adósaimat, számlájukat **f. hó 15-éig** kifizetni, különben per után fogom behajtani.

(Az üzleti berendezés jutányosan eladó.)

H i d - u t c z a 10. szám alatti lakásom 4 s z o b a összes hozzátartozókkal **jul. 1-re kiadó.**

Kiváló tisztelettel

RENDESSZIDOR,

női divat, vászon- és confection áruháza.

A Magyar leszámítoló és pénz-váltó bank

erdélyrészi fiókosztálya

6% kamat mellett

előleget nyújt.

Az árfolyam 85%-ig, állampapírokra, záloglevelekre és elsőbbségi kötvényekre.

Az árfolyam 75%-ig bankpapírokra és a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett érték-papírokra.

Ajánlja továbbá a **Magyar Jelzá-log Hitelbank 3% sorsjegyeit** és sorsjegy igérvényeket, melyek huzása már ápril 25-én van.

Főnyeremény 100,000 korona.

H I R D E T É S E K

Kolozsavarmegye kolozsavári járási főszolgabíró.

Sz. 1561—1895.

252. (2—2)

Pályázati hirdetmény.

Kolozsavarmegye kolozsavári járásba kebelezett, s lemondás folytán megürült **Gyulai körjegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok.

A folyamodók felhivatnak, hogy az 1886. évi XXII. t.-czikk 74. §-a, illetve az 1883. évi I. t.-czikk 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **f. év április hava 26-ig** annál inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ezen jegyzői állás javadalmazása áll: 400 frt fizetés, 150 frt jegyzői irnoki tartási átalány és 270 frt mellékjárulékokból.

A választás **f. évi április hava 29-én d. e. 10 órakor** fog Gyula községében, — mint a kör székhelyén — megtartatni.

Kolozsavart, 1895. évi március hó 30-án.

HATFALUDY MÓR,
főszolgabíró.

Sz. 3726—1895.

Kis-Küküllővármegye alispánja.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatt álló vármegye árvaszékénél ujonnan rendszeresített **árvaszéki jegyzői állásra**, melynek javadalma 600 frt fizetés és 200 frt lakpénz; ugyancsak az árvaszékénél ujonnan szervezett **irattárnoki állásra**, mely 500 frt fizetésből és 100 frt lakpénz-illetményből álló javadalmazással van egybekötve; továbbá a lemondás következtében üresedésbe jött egyik **járás szolgabírói állásra**, melynek javadalma 700 frt fizetésből és 100 frt lakpénzből áll; s végre egy előléptetés következtében üresedésbe jött **közigazgatási gyakornoki állásra**, melynek javadalma 400 frt fizetés és 100 frt lakpénz: pályázatot hirdetek. Ezzel kapcsolatban egyszerűsített ideiglenesen megüresedett **járás szolgabírói állásnak**, melynek javadalma 700 frt fizetés és 100 frt lakpénz és egy ideiglenesen üresedésbe jött **közigazgatási gyakornoki állásnak**, mely 400 frt fizetés és 100 frt lakpénz-illetményvel van javadalmazva, ideiglenes betöltésére szintén pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I-ső t.-czikk vonatkozó szakaszaiban előírt minősítéseiket, esetleg eddigi szolgálataikat igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi május hó 1-ső napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező e nemű pályázati kérések nem fognak tekintetbe vétetni.

Dicső-Szent-Márton, 1895. április hó 8-án.

G Á L,
alispán.

„Báró Hirsch Mór“

jótékonyági és önszegélyező-egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszeres kiszolgáltatásban és heti pénzsegélyben részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradt családjának az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600 frt, a C. osztályban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagok felvételnek — f. évi április hó 15-ig **beiratási díj nélkül** az — az A. osztályban 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr.; a B. osztályban 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C. osztályban 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.

Felvételek eszközöltek: Kolozsavart: **DÁVID LAJOS** urnál, Nagymalom-utca 9. sz. a. — Budapest: az egyesület központi irodájában, (VI., Teréz-körút 3. sz. a.)

216. (3—3)

„Báró Hirsch Mór“
jótékonyági és önszegélyező egyesület.

FIGYELMEZTETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy csakis oly palaczk sör tekinthető **eredeti töltésű Dréher-sörnek**, melynek czimkéje és dugója alanti **törvényileg bejegyzett védjeggyel** van ellátva.

Védjegy.

DREHER ANTAL

kőbányai serfőzde erdélyrészi főraktára.

223. (6—9)

Elv: Nagy forgalom, csekély haszon!

ÜZLET MEGNYITÁSA

a nagyszebeni posztó-, flanel-, moldon- és divatárú-gyárnak,
— fiatal erdő 10. házszám alatt. —

Érem ezve: Budapesten, Décsen, Pécsen, Nagy-Szebenben, Székes-Fehérvárról, Szabadkán, Bécsben, Aradon, Temesvárról.

Ezennel van szerencsém úgy a n. é. városi, mint vidéki közönségnek szíves tudomására adni, hogy a helybeli piacon,

fűtér 9. házszám alatt (Brukenthal-féle palota mellett)
egy a jelenkor minden igényeinek megfelelő

gyári raktárt

nyitottam.

Kezessek tisztá gyapju posztók, flanelek, moldonok, férfi divat-kelmék, ugyszintén női esőköpeny-szövetek, utazó plaidek és katona-posztók kiszolgáltatásáról, mint saját gyártmányaimról.

Ugyszintén dus választékot tartok raktáromon külföldi posztókban, ugymint teke-asztal és különböző szegély-posztók stb. stb. Cheviot és Kamgaren szövetekből.

Midőn a n. é. közönséget lehető olcsó árak mellett, nagyban mint kicsinyben, hiteles és pontos kiszolgálásról biztosítom, magamat igen becses pártfogásába ajánlván, maradtam

kiváló tisztelettel

219. (4—10)

SCHOLZE ADOLF,
posztó-gyáros, (Nagy-Szeben, fűtér 9. sz.)

Minták kívánságra ingyen és bérmentve.

PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL

Mi az a PURINAL?

a legújabb és legbiztosabb ruhatisztító szer, mely a ruhákban levő összes tisztátalanságokat biztosan eltünteti; — miért is a

legjobb ajánlható mindazoknak, kiknek eddig ruhái tisztán tartása jelentékeny költséget okozott, mivel a

számtalan esetben lett kipróbálva és jósağa mindenki által elismertett. A

vásárlásánál, tekintve, hogy számtalan tisztító szer létezik, kérjük mindig cégünkkel ellátott

—t kérni, s csakis ilyent elfogadni, mivel a ruhák tisztításánál csakis a Purinal nyújt biztos sikert.

Kapható minden előkelőbb üzlet és gyógyszerárakban.

Üvege csak 25 kr.

Főszékhelyi raktár:

VOJTEK és WEISZ Aradon.

(gyógyáru üzlet)

Kolozsavart kapható: Burger F., Barcsay M., Csiky L., Gergely Ferencz, Kónya Sándor. Somlyay László és Weisz József urnakál.
250. (2—30)

Haszonbérlet.

A nagy-iklandi határon (radnóthi állomáshoz 1 óra távolságra eső) **1325** catastrális hold terület, egy tagban

6 évre kiadó szeptemb. 1-től kezdve,

esetleg

örök áron is eladó.

Értekezhetni alulirt tulajdonossal N.-Iklandon, u. p.

Mező-Kapus.

256. (1—3)

KOVRIK TIVADAR.

Kitűnő padló-máz

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Berthold és Hoffmann utódai gyárából

Bécs.

213. (5—5)

Teljesen használatra kész, csinos és a cizellnak megfelelő 1/1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel. Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi fénymáz.

Kapható:

Gergely Ferencz kereskedésében **Kolozsavart.**

Az ősz haj!

A korai, időelőtti őszülés már sokaknak okozott kellemetlenséget, bosszúságot és károsodást is az életben, hányan a cizellavett állomáson e miatt elesetek, hivatalos előléptetésnél mellőztettek, a társadalomban pedig hány gyöngéd ismeretség e miatt bomlott fel! Mert a szem jobban nyugszik a deli külsőn, mint az ifjú ősz arczon. A természetnek e hibáját a „Pompadour“ hajfijító kijavítja.

A Pompadour pár napi használat után az őszhajnak visszaadja az ifjúkori természetes színét, e szer nem festék, kristály színt, így nem szennyezi a fehéreműt, sem a fej bőré; a haját naponta lehet nedvesíteni, kezelése igen egyszerű.

Számos tekintélyes egyének által ki van tüntetve.

Egy 150 grammos üveg ára 3 korona.

Hatásáért kezességet vállalok.

HOLCZER GYULA,

133. (6—6)

Marosvásárhelytől, Szent-György-utca, saját házában.

Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmied!

mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzenetéről, mert csak egy ilyen nagy üzlet képes óriási mennyiségű árucikkeket készpénzen s más előnyök mellett megvenni, a mely előnyökben a vevő okvetlen részesül.

Magánvevőkhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentetlen.

ÖLTÖZETEKRE VALÓ KELMÉK

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tűzoltó-, tornász-, cseléd-egyenruhákra, teke- és játékasztalokra és koci bérletre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai Lodenekből férfi és női ruháknak — eredeti gyári áron — oly nagy választékban, a melyet egy 20-szoros verseny sem tud elérni. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben. — Mosó szövetek, utazó plaidek stb. 4 frttól 14 frtig. — Szabó hozzávalók: bérletek, gombok, tű, cizerna stb.

A ki jó, értékes és tartós gyapju-szövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOS-hoz BRÜNNBEN.

(Ausztria Manchestere.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.

— Szétküldés csak utánvétellel. —

Óvás! Ügynekök és hálalok gyakran használják fel a „Stikarofsky áru“ nevet kétes értékű czikkeikre. Figyelmeztetik a t. közönség, hogy ilyen egyéneknek semmi feltétel mellett sem adok árukat eladásra. 141. (11—24)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (14—50)

A szövetséget célja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés.

Sürgőnyczim: Mezőgazdák, Budapest.
Hiv. óra 1/9—1-ig és 2—5-ig.
Áruraktár czime: M. A. V. nyugati pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár.

Adriance, Platt & Co.

new-yorki gyáros

Kizárólagos képviselősege

arató- és kaszáló gépekre.

V. VERMOREL eredeti

„ECLAIR“

permetezőinek

„Kizárólagos képviselősege.“

Bizomány-osztály.

Hadseregellátás. — Gabonaeladás. — Erőtakarmányok vétele. — Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben.
Építkezési anyagok.
Gazdasági vasneműk.
Gyapju és hizott marha bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Heremagvak bérrostálva.

Gazdasági gép-osztály.

M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetségi képviselősege.

Bánki-Csonka szabadalmazott

1, 2 és 4 lőerejű gazdasági

Petroleum motorok

képviselősege

Bergedorfi vasgyár világhírű

„Alfa“ lefőlőző

és egyéb tejjgazdasági gépeinek

„kizárólagos képviselősege.“